

MAGYAR LAJOK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárainak

X. évfolyam, 225 (2787) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Ma közöljük a részletes új vasuti menetrendet

Charkov, Leningrád és Moszkva

a német támadások középpontjában

Vorosilov hadnagy fia a németek fogságába esett. — Roosevelt Stalin közeli bukásával számol és Kerenszkyvel tárgyal. Anglia újabb emberanyagra számít az iráni kényszer szövetségből. —

Elfogták a németek a 19. szovjet hadsereg vezérkarát

Semmi sem olyan jellemző a szovjet helyzetre, mint az a hír, hogy Roosevelték Washingtonban már Kerenszkyvel tárgyalnak azzal az indokolással, hogy Stalin uralma végeféljár. Ha felvetődik az a kérdés, hogy miért támogatják mégis Stalint, legalább is ígérekkel, amikor jó üzleti szímatjukkal reménytelennek ítélik meg a vörös cár helyzetét, arra nagyon egyszerű és érthető feleletet adni. Rooseveltéknek nem az a fontos, hogy Stalin uralma megmaradjon, hogy a bolsevizmus győzedelmeskedjen, hanem egyedül az, hogy a szovjet háboruban Hitler Harmadik Birodalma legyengüljön és elveszítse nemcsak támadó készségét, hanem védekező erejét is.

Éppen az amerikai sajtó vetette fel a kérdést a napokban, hogy milyen módon győzhet Anglia, ha nem képes komoly offenzívát indítani, ha egyáltalán a lehetőségek birodalmába tartozik egy komoly európai partraszállás? Nagyon jól ismerik a jeleket: akkor győzhet és vele együtt csak akkor győz a pénz, az arany, a kapitalizmus pogány uralma, ha Németországnak annyi ereje sem marad, hogy a megléptezett Angliának ellenálljon. Amerikai csak akkor avatkozna be a háborúba Jönne győzelmesen és hódítóan — átvenni a világuralmat Angliától.

Az ilyen számítások papirosan nem is olyan lehetetlenek. Csak az a baj, hogy a különböző tételek között éppen a legfontosabbak fuggnek a németektől.

Hitler Harmadik Birodalmának erejét és ellenállását nem Anglia és Amerika számításai szabják meg, hanem az a hihetetlen erőfeszítésekre és áldozatokra képes népi erő, amely az új német életet jellemzi. A bolsevizmus húsz éve készül Európa leigázására és bolsevizálására. Olyan hadigépezetet teremtett, amellyel csak a még hatalmasabb, még erősebb német véderő szállhatott szembe.

Frontot járt katonáink csodálattal mondják, hogy a német hadsereg ere-

jében, szerveztségében, harcikedvben és sikereiben förtelen, biztosan halad a végső győzelem felé.

Amikor Hitler bejelentette az újabb gigászi hadműveleteket és azt is megemlékezett, hogy ezek döntő lépést je-

lentenek az ellenség széttűzésére, akkor ezeknek a szavaknak a komolyságát és fontosságát talán éppen Roosevelték érezték igazán. Azért vették elő a feledés homályából Kerenszkyt és társait is.

Megsemmisítés fenyegeti Charkov fontos hadiiparát

Berlinből jelentik: A véderő főparancsnokságának legújabb jelentése szerint az Azovi-tenger partján és Charkov irányában üldözik a megvert ellenséget. Itt elfogták a 19. szovjet hadsereg egész vezérkarát.

Berlinből jelentik (NTI) Charkov pályaudvarának szétrebombolása, melyet a német légiőerő jelentett. súlyos csapás a bolsevistákra. Charkov jelentős vasuti csomópont, mert nyolc vonal fut itt össze. Charkov pályaudvarának megsemmisülése mind katonai, mind hadigazdálkodási szempontból érzékeny vesztesége a bolsevista hadvezetésnek. (MTI)

Berlinből jelentik: Mint a hadi je-

Csúfos kudarcot vallott Leningrádnál a szovjet kitörési kísérlet

Vezéri főhadiszállás. (NTI) A véderő főparancsnoksága jelenti: A keleti támadó hadműveletek vasárnap újabb eredményeket hoztak. Leningrádtól nyugatra nagyobb szovjet erők a Kronstadtban körülrárt hajóhad és a parti ütegek támogatásával partraszállási kísérletet tettek. A német csapatok a kísérletet megghiúsították, a támadó csapatokat teljesen szétverték. Ugyanakkor összeomlottak azok a támadások is, amelyekkel belülről akarták széttrönni a német vonalakat. Ezek a kísérletek az ellenség súlyos veszteségével végződtek, a csapatok nagyrészt megsemmisítettük vagy foglyul ejtették. Megsem-

misítettünk nagyszámu páncélkocsit is. Repülőink az Azovi-tenger partján egy kikötőt, Moszkvától nyugatra hadicélokot, valamint Moszkvában magában katonai berendezéseket támadtak. Harci gépeink Bresttől nyugatra elsüllyesztettek egy kétezerötötötönás kereskedelmi hajót. (MTI)

Egymillió hadifogollyal jubilál Kleist páncélos csoportja

Berlinből jelentik (NTI) Mint a Német Távíráti Iroda katonai helyről értesül, a Kleist páncélos-csoport mely Lengyelországban, Franciaországban, a Balkánon és a keleti arcvonalon sikeres csatákat vívott a

kievi megsemmisítő csata befejeztével bejegyezhetette haborus naplójába az első milliányi foglyot. A páncélos csoport négyszázezer foglyot Franciaországban, további kétszázezeret Szerbiában, a keleti arcvonalon a harcok megindulása óta négyszázezer foglyot ejtett. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) 32 napja megszünt a bolsevista berepülés német terület fölé. A bolsevista légiőerő szeptember 5-én tette az utolsó kísérletet, amikor két géppel próbált Berlin fölé repülni, de a kísérlet gyászosan végződött és az egyik gépet lelőtték, mielőtt bombáit ledobta volna. (MTI)

Berlinből jelentik: A Német Távíráti Iroda jelenti, hogy a bolsevisták október 5-én ismét súlyos veszteséget szenvedtek minden fajta mintájú repülőgépekben. 24 óra alatt 116 gépet veszítettek. Ebből 86-ot a német vadászok légi harcokban lőttek le. A különböző arcvonalszakaszokon repülőterek és gépszínek ellen intézett támadásokban 22 gépet a földön pusztítottak el, nyolc gépet a német légvédelem lőtt le. Ugyanezen idő alatt csak 7 német gép nem tért vissza támaszpontjára.

Döntő módon cselekszünk mondotta Dietrich sajtófőnök

Berlinből jelentik: (NTI) Von Dietrich birodalmi sajtófőnök nyilatkozatában a legnagyobb fokú bárgyúságnak minősítette azt a sajtópolitikát, amit Anglia és a Szovjet folytat. Az ember újra és újra megkérdezi önmagától — mondotta — milyen fokára súlygyed a tudatlanságnak az az újságolvasó közvélemény, melynek nevetéses hazugságokat úgy lehet fejtálatlani, mintha a katonai szakértők biteles hírforrásai lennének. A világ közvéleménye már meggyőződhetett arról, hogy amikor a vezéri főhadiszállás hallgatásba burkolózik, az azt jelenti, hogy cselekszünk. Cselekszünk most is, még pedig erőteljesen és döntő

módon és erről a véderő idejében be fog számolni. (MTI)

Vorosilov hadnagy fia a németek fogságába esett

Budapest, a Mai Nap jelenti Berlinből: Berlinbe érkezett jelentés szerint Kievtől keletre német csapatok foglyul ejtették Vorosilov tábornagy 24 éves fiát, aki hadnagyként szolgált a vörös hadseregben.

Roosevelt Stalin közeli bukására számít és Kerenszkivel tárgyal

Lisszabonból jelentik: Az Amerikana hírügynökség Newyorkból keltezett jelentése szerint hivatalos amerikai körök tárgyalásokat folytatnak Kerenszki volt orosz miniszterelnökkel. Mint beavatott diplomáciai helyről közlik, a Szovjetunió jelenlegi helyzete ismét megéleltette az amerikai külügyminiszteriumnak az orosz emigráns körökkel fennálló kapcsolatát, amelyek különben sohasem szakadtak meg.

Mivel Sztalin uralma komolyan meggyengült, a hivatalos amerikai körök érdeklődése arra a kérdésre irányul hogyan folytathatják az orosz ellenállást a bolsevizmus esetleges összeomlása után. A Fehér Ház tagjai már világosan kifejezték, hogy minden eshetőségre fölkészültek és biztositani szeretnék az esetleges elkövetkezendő orosz rezsim háborús elszántóságát.

Erre való tekintettel, valamint azt is tekintetbe véve, hogy az amerikai nép hangulata nem nagyon kommunisztabarát, Roosevelt elnök már hetekkel ezelőtt fogadta Kerenszkit, akit 1917-ben a bolsevikiek üztek el miniszterelnöki székéből és az amerikai elnök ezzel személyesen is bekapcsolódott a külügyminiszterium tárgyalásaiba. Ez a tény az Amerikában élő orosz emigránsok körében azt a benyomást keltette, hogy az amerikai kormány számukra alkalmat kínál az Oroszországba való visszatérésre. Ezt az alkalmat tehát mindenesetre meg kell ragadni.

A hírügynökség jelentése szerint Sztalin egyre komolyabb segélykiáltásaira való tekintettel amerikai körökben abban reménykednek, hogy Roosevelt elnök megragadja az alkalmat az előkészületben levő nemzeti orosz kormány befolyásolására. (NST)

Ankarából jelenti a Bud. Tud.: Krivi Rognak, a legnagyobb szovjet vasérclevegő az elvesztése már érezteti hatását a szovjet ipari életében. A rádió és a sajtó napok óta nagyarányú hírverést fejt ki a vas és acéltérlemelés érdekében. sürgetve a még megmaradt vasbányákban a vas és érctérlemelés gyors fokozását, mert jelen pillanatban a vörös hadseregnek legfontosabb szükségletét sem lehet kielégíteni. A felhívás szerint minden felelősségteljes helyen és az Uralvidék bányászainak körében tisztában kell lenni azzal, hogy minden erővel növelni kell az érctérlemelést. (MTI)

Megérkezett Hongkongba az amerikai katonai küldöttség

Zürichből jelentik: (B. T.) Hongkongi jelentés szerint három nehéz amerikai bombázó érkezett a városba. E repülők hozták az első amerikai katonai küldöttséget, amely Csungkingba, Csang Kai Sek koronának székelyére utazik. (MTI)

Irakból elutaztak a japán állampolgárok

Tokióból jelenti a Bud. Tud.: Irakból valamennyi japán állampolgár

elutazott. Az ottani japán követség személyzetét is elindították egy japán hajón. (MTI)

Tokióból jelentik (NTI): A sajtó-értekezleten a kormány képviselője kijelentette, hogy folynak a washingtoni tárgyalások a japán és északamerikai kereskedelmi hajóforgalom ügyében. Részletek még nem ismertek. (MTI)

Lemond az iráni kormány Irán északi részén leverték a lázadást

Rómából jelenti a MTI: A Popolo di Roma ankarai értesülése szerint az iráni kormány hétfőn rendkívüli minisztertanácsot tartott, ame-

lyen az angol és szovjetorosz hatóságok magatartásával foglalkozott. Az angol és szovjetorosz megszállók mind nagyobb mértékben szólnak bele az ország közigazgatásába. A kormány elhatározta, hogy benyújtja lemondását, ha nem sikerül megoldást találni arra, hogy az iráni kormány az ország közigazgatásának gyakorlását függetlenül intézze.

Budapest, a Mai Nap írja: Ankarai értesülés szerint az iráni kormány közleményt bocsátott ki, amely szerint az ország egyes részeiben lázadás során több rendőrt megöltek. Az ország északi részeiben a rendet helyreállították.

Szuez kikötőjében két angol hajót súlyosztettek el a német bombák

Berlinből jelentik: (NTI.) A szuezi kikötőben horgonyzó hajók ellen indított német repulótámadás során az október 6-ára virradó éjszakán, a német repülők bombái két ellenséges kereskedelmi hajót súlyosztettek el összesen 12.000 tonna térfogattal. — (MTI)

Tangerből jelentik: (Stefani.) Gibraltarba érkezett hírek szerint a megsérült Nelson csatahajót két hónapig száraz dokkban kell javítani. Brit tengerészek szerint a Nelson és a többi

megsérült hadihajó csak úgy bírt menekülni, hogy a sötétség leple alatt elhagyták a csata színhelyét. (MTI)

Vichyből jelentik (NTI.) Kőztudomásúvá vált, hogy angol hadihajók megtorpedóztak és elsüllyesztettek két francia gőzöst. Az egyiket a Földközi-tengeren a másikat az Aegei-tengeren Hir szerint a francia kormány tiltakozására készül a brit kormánytól a nemzeti jog újabb megsértése ellen. (MTI)

Egy billió frank cári adósság megtérítésére vár Franciaország

Franciaország reméli, hogy rövidesen véget ér a bolsevikiek garázda uralma

Vichyből jelentik (MTI): A szovjet csapatok ellenállásának összeroppanásával kapcsolatban a francia közvélemény figyelmét ismét nagy mértékben köti le azoknak a kollektív méretű hiteleknek kérdése, amelyeket a francia takaréktöke anakidején a szövetséges cári Oroszországnak juttatott. A szovjet uralomra jutása óta több ízben szőnyegre került ez a kérdés, de Moszkva makacs és kapzsi magatartása miatt a tárgyalások mindannyiszor zátonyra kerültek. A francia kölcsönző által aláírt cári orosz kölcsönök mintegy 25 milliárd aranyfrankot tettek ki és nagy-

résben francia kistőkések voltak a címlettulajdonosok, kiknek száma közel 2 millióra rugott. A frank mai alacsony állása mellett ez a tartozás közel egy billió frankot tesz ki. A francia kárvallottak most nagy érdeklődéssel figyelik a szovjetorosz front eseményeit és a francia közvélemény azzal a reménnyel idézi emlékébe a francia kistőkések kifosztását, hogy rövidesen véget ér a bolsevikiek garázda uralma és a francia polgárság súlyosan megkárosított szüzeire végül is hozzájutnak elvesztett vagyonuk egy részéhez.

Angliának át kell menni a támadásba, — mondotta Halifax

Newyorkból jelentik (NTI): Halifax lord washingtoni angol nagykövete hétfőn mondott beszédében kijelentette, hogy a Szovjetunió náboruja és az atlanti-océáni csata Nagybritannia és az Egyesült Államok közös háborúja. Anglia minden erőfeszítését arra irányul, hogy a védekezésből támadásba menjen át. Az angolok azonban nem harcolhatnak úgy, mint szeretnék, ha nem kapják meg idejében a szükséges hadianyag segítséget. Ezért kell az Egyesült Államoknak fokozniuk a segélynyújtást. Az Egyesült Államok polgárlakosságának most háttérbe kell szo-

ritánia igényeit a hadfelszerelés növelése érdekében. (MTI)

Svédország is megrendszabályozza a kommunistákat

Stockholmból jelentik (NTI). A múlt szombaton Svédországban őrizetbe vett bolsevistákon kívül — mint svéd hivatalos helyről jelentik — vasárnapra virradó éjszaka további 15 személyt vettek őrizetbe Gotland kikötőben. Az őrizetbe vett bolsevisták száma ezzel 50-ra rug. Az őrizetbe vettek közül az orvosi vizsgálat után a katonai személyeket internálták, a polgári elemeket a

svéd polgári hatóságoknak adták át. (MTI)

Nedics kormányelnök átvette a belügyminiszterium vezetését és rendet teremt

Ujvidékről jelentik: (MTI) Belgrádi jelentés szerint Nedics miniszterelnök 4-ik számú parancsában közölte, hogy átvészi a belügyminiszterium vezetését és nemzeti feladatának tartja, hogy megnyugtassa a szerb népet és lehetővé tegye a lakosságnak a rendes élethez való visszatérését. A romboló bandák megsemmisítését tovább folytatja a csendőrség és a jóakaratu lakosság támogatásával. A hatóságok kötelessége a lakosság támogatása, hogy megindulhasson a rendes élet. Hazatárhathatnak azok, akiket a hegyekbe hurcoltak, azok, akik jó szándékkal követték őket és bűncselekményt nem követtek el. Akik bűncselekményeket követtek el, rögtönítelő bíróság elé kerülnek. Azok elen a hatósági közegek ellen is rögtönítelő bírósági eljárás indul, akik nem hajtják végre rendeleteit a legteljesebb odaadással, önfeláldozással és életük kockáztatásával.

Franciaországnak hozzá kell járulnia az új Európa történelmének kialakulásához

Vichyből jelentik (Bud. Tud.): A tájékoztatás ügyeinek vezetője Lyonban nagyszámú munkáshallgatóság előtt „Franciaország és a francia munkáság az európai kérdések előtt” címmel nagy beszédet tartott. Többek között a következőket jelentette ki:

— Franciaországnak hozzá kell járulnia az új Európa történelmének kialakításához, még pedig a keresztényesség, az emberszeretet, a személyes kezdeményezés és saját történelme területén. Helytelenül cselekednénk, ha ezeket visszautasítanánk, mert különösen értékesek annak szempontjából, hogy osztály nélküli társadalom jöjjön létre.

A panamai kormány érvényteleníti felfegyverzett idegen hajók lajstromozását

Berlinből jelenti a NTI: Az Associated Press értesülése szerint, tájékozott helyen kijelentették, hogy a panamai kormány abban az esetben érvényteleníti idegen hajóknak panamai zászlók alatt való lajstromozását, ha a hajókat felfegyverzik. Jelenben a legtöbb Panamában lajstromozott hajó az Egyesült Államok tulajdona. (MTI)

Megkezdtek a német és angol súlyos sebesültek kicserélését

Berlinből jelentik: (B. T.) A német és angol kormányok között létrejött megállapodás alapján, ma reggel öt óra 30 perckor a newhaweni kikötőt elhagyta két brit kórházhajó, melyek súlyosan sebesült német hadifoglyokat szállítanak. E hajók tíz óra 30 perckor érkeztek a francia Dieppe kikötőbe.

A sebesült foglyok kicserélését érdekes rádió történet üzenetváltás előzte meg. Az üzenetváltás a berlini és londoni rádiói között folyt le. A koradélutáni órákban 514.6 hullámhosszon hívójelet adta Londonnak angol nyelven. Azután a következő felhívás hangzott el:

A német kormány a brit kormányhoz. A felhívást követően elhangzott a hivatalos közlés, melyet azonnal továbbítottak a brit hadügyminiszteriumnak.

Röviddel később a brit rádió német nyelven válaszolt.

Hitler nagy csalódása

Irta: POLYÁK ISTVÁN

A világ közvéleményét a feszült várakozás izgalomteljes órái és napjai ültek meg. Mindenki a Hitler által bejelentett gigászi méretű hadműveletek pontos körvonalozására és az újabb győzelmek kihirdetésére vár. De még ezekben az izgalmas órákban és napokban is a döbbenet érzelmei váltakoztak a fellélegzés sóhajjaival, ha a vörös barbárság nihetetlen nagyságu előkészületeiről és európaellenes terveire gondoltunk. Hadigépek tizezrei és állati kegyetlenségre, rombolásra, gyilkolásra, gyújtogatásra idomított vörös katonák milliói állottak készen, hogy az adott pillanatban megrohanják Európát — nem egyes országokat, és államokat, hanem az egész Európát — és eltiporják, kiírtsák ennek a sokat szenvedett földrésznek évezredek keresztény kultúráját.

Halálos döbbenet lett urrá a szíveken, amikor a német nép vezére határozott hangon, minden költői szín és szónoki pátoz nélkül vázolta a helyzetet: az egész Szovjetunió egy nagy hadiüzem, amelyben mindent a fegyverekre fordítottak; minden számitást és elképzelést feltülmúlnak az előkészület méretei és a veszedelem elhárítására tett szinte ösztönös lépésekkel a német haderő csak egy hajszállal előzte meg Stalin parancsát.

Ezeknek a kijelentéseknek a súlyát akkor érezzük igazán, ha meggondoljuk, hogy a német sors irányítói állandóan értesültek a Szovjet mindennemű tevékenységéről. Pontosan számon tartották a vörös hadseregben végbement változásokat, a csapatmozdulatokat, létszámnövekedéseket, különösen a lengyelországi hadjárat óta.

Módunkban volt

A német véderő főparancsnokságának titkos parancsnoki jelentéseit tanulmányozni. Ezek a titkos jelentések a legpontosabb adatokat szolgáltatották a legkisebb határsértésektől kezdve a legnagyobb hadmozdulatokig, a különböző országokban folytatott titkos propagandától kezdve a diplomáciai lépésekig.

Németországot nem érte váratlanul a Szovjet árulása. A német véderő főparancsnokságának egyik titkos parancsnoksági ügyesomójában pontos adatok vannak felsorolva azokról a csapatösszevonásokról, hadmozdulatokról, amelyek már 1938-ban megkezdődtek és 1941 júniusában már szinte befejeződtek. Talán itt volt az a hajszál, a vörös hadsereg felvonulása befejezésének a megelőzése, amellyel a német hadvezetőség magához ragadta a kezdeményezést és ezzel a végső győzelmet is biztosította.

A titkos parancsnoki ügyesomó szerint a Szovjetunió nyugati határára 1941 júniusában 118 lövészhadosztály, 20 lovas hadosztály, 40 gépesített és páncélos dandár állott, tehát a mozgósított vörös hadsereg túlnyomó többsége. Az adatok felsorolása után így fejezi be a jelentést az említett titkos parancs:

„Mindezek a tények, kapcsolatban az orosz véderőben ápoltt Németország elleni megsemmisítő szándék-

kal, szükségképpen arra a következtetésre készítetnek, hogy a Szovjetunió felkészült arra, hogy a neki alkalmasnak látszó bármelyik pillanatban a Nagynémet Birodalom ellen támadást indítson.“

Szovjetország támogatás szándékát eléggé megvilágítja Keitel vezérvezredes titkos jelentése. Ezenkívül a német diplomácia éberségének is köszönhető, hogy német vezető körökben egy pillanatra sem becsülték túl a szovjettel való egyezményértékét és tartósságát.

Kommunista körökben többek között nyíltan hirdették a Balkánnal kapcsolatos orosz hódítási terveket, amelyek Németország ellen irányulnak. Így 1940 szeptemberében a belgrádi német követség jelentéi kormányának, hogy néhány héttel ezelőtti kommunista pártfőfiak egyik zágrábi értekezletén az egyik résztvevő kijelentette:

„Oroszországból jövő bizalmas értesülés szerint Szlovákia, Magyarország, Jugoszlávia, Bulgária, Románia valamint a jelenleg (1940) német csapatok által megszállott lengyel terület mint eljövendő orosz védővonalak jelölendők meg. Ez az újjarendezés azonban csak Németország katonai meggyőngyülése után vihető keresztül.“

Belgrád megszállása

után az ottani szovjet követségen találták meg azt az iratot, amely a Szovjetunió magatartását vázolja Romániának a lengyelhatármakhoz való csatlakozása után

„A Szovjetunió csak az adott pillanatban reagál. A tengelyhatalmak messze széttagolták harcieresükét és ezért a Szovjetunió hírtelen csap le majd Németországra. A Szovjetunió átlépi a Kárpátokat, ami a magyarországi forradalom jeladása lesz s Magyarországon át a csapatok Jugoszláviába vonulnak és előnyomulnak az Adriáig s elválasztják Németországot a Balkántól és a Közelkelet-től. Mikor kerül erre a sor? Abban a pillanatban, amelyet a szovjet a vállalkozás sikere érdekében a legalkalmasabbnak tart. Ezzel egyidejűleg kitor a forradalom Franciaországban is.“

Magyarországon a rutén kérdést szerelte volna kihasználni a Szovjetunió. 1939 márciusában a Szovjetunió hatalmas propagandát fejt ki a visszatért Kárpátalja ruténjei között. Ezzel kapcsolatban az „Algemeen Handelsblad“ amszterdami újság 1939 decemberében a következőket jelenti: „Ezeken a területeken mindenütt szovjetszavargó sárló és kalapácsot lehet látni a falakon. Állandóan és nagy tömegben röpedülékek ostromolnak, amelyeket Szovjetországából csempésznek be. A röpedülékek azt mondják, hogy Sztalin apó minden oroszok atyja és atyja a fajtestvér csoportoknak is. Vorosilov testvér fel akarja szabadítani a szegény elnyomott rutén népet a magyarok erőszakos uralma alól.“

Hogy a Szovjetunióval valóban átható és erőszakos szándékai voltak Magyarországra szemben, azt igazolja az ankarai görög követség 1941 februárjában tett jelentése. Ebben a szovjetkövet kijelentette kollégájának, hogy „Magyarországnak

A társadalmi konvenciók béklyóiból felszabadult szerelem nem a hétköznapi ember öröke. Csak rendkívüli művészlélek adhatja magát oda, maradéktalanul az élet legszebb misztériumának — a szerelemnek — amely legtöbbször nem több, mint egy hangulatos, de egész életre szóló **INTERMEZZO**.

Az **APOLLO** szezonnyitó diszműsora az

INTERMEZZO

A fiatalság, a szépség és a művészet filmjével nyitja meg az **APOLLO** őszi szezonját. Nagyon régen, amikor a filmekkel nem csak felületes szórakozásra, hanem művészi ambícióktól fűtve művészi eredményekre törekedtek, akkor készültek a **Golem**, **Homunculus** sorozat, a **Hindu siremlék** a **Lilian Gish** filmek, élmény volt akkor valamennyi. Elővette az idegeket, de viszont a szívig ért.

Az **INTERMEZZO** is ilyen. Nemcsak film — műalkotás — Olyan végtelenül egyszerű az egész, mint valami havasi táj. Örökkévaló szépség lehelete csapja meg az embert.

Leslie Howard-ot Amerika legnagyobb Shakespeare színészét, egy öregedő hegedűművész felejthetetlen alakításában csodálhatjuk.

Partnere **Ingrid Bergmann** az új svéd művésznő, egy fiatal művésznövendéket alakít. Fanyar és édes márciusi szél, benne az eljövendő viharok minden ereje, bátor és vad mint a fiatalság, amelyik nem tanulta meg, a megalkuvás keserű leckéjét.

Elsőrangú a színész, ki a feleséget játsza. Polgári szépség, már nem egészen fiatal, a múlt a jelenhez szemben az **emlék**.

Szerda este 9 órától vetíti az **APOLLO**, a filmgyártásnak ezt az egészen kivételes alkotását. Kiegészítésül **Walt Disney** lequjabb színes rövidfilmjével a **tanyai szimfónia**-val kedveskedik az **APOLLO** közönségének.

Az előrelátható nagy érdeklődésre való tekintettel, minden nap délelőtt 11-12 között elővetéti pénztár.

most meg nem kell Oroszországtól félnie, de egyúttal ez nem zárja ki ennek az ellenkezőjét a jövőben.“

Teljesen felesleges a kérdés további részletezése.

Német oldalon

a lehető legtökéletesebben ismerték a Szovjet mindennemű előkészületeit és Hitler kancellárnak mégis azt kellett mondani, hogy éppen ebben a tekintetben csalatkoztak. Sokkal nagyobb volt az előkészület, mint ahogyan azt hitték. Olyan gigászi hadigépezet állott támadásra készen Szovjetunió nyugati határára, amelyet a világ még nem látott. Ezt a hadigépezetet két évtizeden át növelték, tökéletesítették, készítették elő Európa és a világ leigázására. Ennek a hadigépezetnek a megindítása június közepén már nem is napok, hanem egyenesen órák kérdése volt. A német hadvezetőség őszinte bevallása szerint csak hajszállal előzte meg Sztalin parancsát.

Anglia pontosan megismétli Afganisztánnal az iráni komédiát

Ankarából jelentik. (Stefani.) Az angol és a szovjet kormány jegyzéket intézett Kabulhoz. A török közvélemény meglepetés nélkül fogadta a hírt, mert a jegyzék átnyújtására már az Irán elleni angol-szovjet támadás idején számítottak. Az Afganisztánhoz intézett jegyzéknek minden fontosabb pontja egyezik az Iránhoz intézett jegyzékkel. (MTI.)

Londonból jelentik. (Reuter.) Az új ausztráliai kormány mind munkáspárti képviselőből áll. Az új minisz-

S itt felvethetjük a történelmi „ha“ kérdését. A vörös áradat egyik főág reánk zudult volna gépeinek tizezreivel, pusztításra, öldöklésre, rombolásra idomított embereinek millióival. Azután tovább hõmpölygött volna Nyugat felé, Berlin, Páris, Róma, Madrid felé...

A madridi „Informaciones“ írja, hogy ha a szovjethadak éppen olyan lendülettel törték volna előre nyugati irányban, mint amilyen lendülettel a németek kelet felé nyomultak előre, akkor a vörös hullám már Toulou-seig jutott volna s ezzel ismét itt állana Spanyolország kapujában.

Még álmoknak is szörnyűséges. Mindazonáltal nem álmოდás, nem képzelgés, hanem csak hajszálon muló rideg valóság, amelynek súlya még ma is megfekszi kedélyünket, hangulatunkat, pedig ugyancsak Hitler vezérkancellár jelenléte be félreérthetetlenül: A Szovjetunió hatalma megdőlt és többé nem fog feltámadni. Ő pedig tudja, hogy miért.

terelnök Curtin, aki a nemzetvédelem összeegyeztetésének tarcáját is magának tartotta fenn. (MTI.)

Szóitából jelentik. (Stefani.) Teheráni hírek szerint Anglia megfenyegette Iránt, hogy újabb területeket enged át a Szovjetnek megszállás céljából, ha Irán nem köt szövetséget Angliával. Ugy tudják, hogy **Churchill** a múlt héten a következő kijelentést tette: az Iránnal kötendő szövetségi szerződés újabb emberanyagot bocsát Nagybritannia rendelkezésére. (MTI.)

Hirdessen Magyar Lapokban

SZINHÁZ

Kavarodás Somerset Maugham „Színház” című darabja körül

Mehet a „Színház”, amíg a háború tart

A Szigligeti Színház igazgatója eredetileg a Vígyszínház múlt évi legnagyobb sikerű műsordarabjával, Somerset Maugham angol író „Színház” című színművét akarta megnyitni a váradi színházban előadásra kerülő prózai darabok sorát, amely irodalmi és színpadi értékeinél fogva különösen alkalmas lett volna arra, hogy a közönséget a társulat új drámai erőinek teljesítőképeségével megismertesse és fokozott mértékben kelte fel az érdeklődést a prózai művek iránt. A Vígyszínház igazgatósága azonban, amely az előadási joggal rendelkezik, üzleti és egyéb megfontolásból semmiképp sem akart lemondani arról, hogy ez a nagy értékű és vígszínházi viszonylatban is rendkívüli sikerű darab az ország egész területén egyedül a künösi lipótvárosi színházban legyen megtekinthető s ezért megtagadta az előadási jog átruházását. Így Putnik Bálint a szintén jelentős, de a künösi angol író művével színpadi hatás tekintetében alig összemérhető „Allego” című darabot volt kénytelen választani a prózai együttes bemutatkozájára.

Derék színiigazgatónk azonban nem tudott beletörődni abba, hogy a „Színház”-at ne mutathassa be közönségének s újabb tárgyalásokat folytatott a Vígyszínház igazgatójával, aki azonban saját előadási jogának kizárólagosságára, az angol szerzői jogvédelemre és egyéb szempontokra hivatkozott s megint elutasító álláspontra helyezkedett. Putnik ekkor kerülő úton igyekezett a darabhoz hozzájutni és a fordítóval, Zagon Istvánnal lépett érintkezésbe, akinek révén sikerült azt a kisegítő megoldás: létesítenie, hogy a Szigligeti Színház a saját felelősségére — félíg-meddig suba alatt — játszhatja a darabot addig, amíg Anglia hadiállapotban van s aztán pedig lássa a következőket. Putnik Bálint szívesen vállalta ezt a kockázatot és péntek este műsorra is tűzte Somerset Maugham művét, amely ezek szerint a Vígyszínházon kívül egész Magyarországon csak a Szigligeti Színházban látható.

A közönség meglehetősen majd arról, hogy a darab megéri azt az erőfeszítést, amelyet Putnik Bálint az előadási jog megszerzéséért kifejtett.

HAJNALODIK

(Nagyvárad). Hétfőn este tartották meg a Szigligeti Színházban a második népművelési előadást. A színház nézőtere zsúfolásig megtelt. A közönség érdeklődésének felfokozása is bizonyítja, hogy a népművelési előadás gondolata helyes megítélésel indult el s a kellő megértésre is talált a társadalom széles rétegében.

Az előadás megkezdése előtt a máris nagy népszerűsége szert tett Kozma Andor lépett a függöny elé és néhány keresetlen szóban emlékeztet meg október hatodika jelentőségéről.

— A kultúra harcosainak nem szabad sohasem elfelejtkezni a mai napról s kegyelettel kell visszaemlékeznünk az aradi vértanúkra, akik vértüket ontották Magyarországot, a magyar szabadságért.

Ezután művészi lendülettel szavalt el Abrányi Emil az „Aradi tizenhárom” című versét, amelyet forró tapsal köszönt meg a közönség.

Rövid szünet után felgördült a függöny s megkezdődött Fekete István Hajnalodik című színművének előadása. A darabot a város közönsége már ismeri a tavalyi sorozatos előadásokból. A régi tagok közül Sármasz Miklós, Tanai Emil és Borsos Manci megtartották szerepeiket. A főszerep a bíró leányát D. Ihasz Klári alakította finom drámai készséggel, de játékába több lendületet és élénkséget kell vinnie. Moory Lucy román leánya jól sikerült alakítás. Erő, lendület viharzott

keresztül a színpadon, minden egyes jelenéskor. Külseje azonban nem egészen román típus. Ugyancsak a külső ellen emelhetünk kifogást Barsi Béla román pap alakításánál. Nehezen lehetett elhinni, mikor Sármasz és Barsi állottak egymás mellett, hogy apa és fiu beszélgetnek egymással. Az öltözete sem volt megfelelő. A szerep nehéz feladat elé állította, de azt becsületos igyekezettel oldotta meg. Kis szerepekben Náda Pál, Ross József tetszettek.

Általában el lehet mondani, hogy a szereposztás volt rossz s a színészek játéka igyekezett ezt a hibát helyrehozni. (Bys.)

Színházi iroda közleményei:

Ma kedden este az idei színiévad legnagyobb sikerű operett újdonsága a „Beckereké menyecske” van a színház műsorán, mely a Szigligeti Színház színpadán is osztatlanul hatalmas sikert aratott. A Beckereké menyecske valamennyi előadása eddig telt nézőterek előtt került színre s jelekből ítélve a nagyváradi Szigligeti Színháznak még sokáig műsordarabja marad. A színház igazgatósága pazar kiállításban, teljesen új, eredeti díszletekkel s tökéletes szereposztásban hozza színre Erdélyi Mihály legújabb sláger operettjét. Főszereplők Jurik Julcsi, Koltay Aranka, Bartók Júlia, Dolly Ferenc, Sármasz Miklós, Kozma Andor, Solymossy Imre és Berengh Béla.

A Beckereké menyecske szerdán és csütörtökön este is műsoron marad. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyekről idejében gondoskodni.

Csütörtökön délután egységes olcsó helyárrakkal Barabás Pál leg-

Uj üzlet:

FIGYELEM!

Uj üzlet:

Hölgyeim! Siessenek őszi és téli kabátot vásárolni!
Mert megnyitott a

„Bihari Modellház”

Kossuth-u. 5. sz., ahol olcsón vásárolhat saját készítményű kabátot, kosztümöt és leányka kabátot. Nagy méretszabósság! Oriási szövet választék. Hozott anyagból is a legkényesebb izlést is kielégítően, a legújabb modellek után 24 óra alatt készülnek

nagyobb sikerű vígjátékújdonsága, a „2000 pengős férfi” kerül színre a bemutatott előadás elsőrendű szereposztásában.

Pénteken este premier bérletben Somerset Maugham: „Színház” című világhíres regényének színpadi változatát mutatja be a Szigligeti Színház mely a budapesti Vígyszínháznak kimagasló színházi eseménye volt.

Szombaton délután 4 órai kezdettel olcsó helyárrakkal az idény legmulatósabb operett újdonsága, az „Ilyenek a férfiak” kerül színre, gyönyörű kiállításban és a bemutatott előadás elsőrendű szereposztásában.

HETI MŰSOR:

Kedden este: Beckereké menyecske
Szerdán este: Beckereké menyecske.
Csütörtökön délután 4 órakor: 2000 pengős férfi.

Csütörtökön este: Beckereké menyecske.

Pénteken este premier bérletben: Színház.

Szombaton délután 4 órakor: Ilyenek a férfiak.

Megállapította a színház igazgatósága a kedvezményes bérlet-árakat

A Szigligeti Színház igazgatósága a legutóbbi színiügyi bizottsági ülésen felajánlotta, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegye a színház látogatását, — egy kedvezményes, ugynevezett tisztviselő bérlet létesítését. A bérlet keretében ugyanazokat a bemutatott darabokat kapják a bérletlők, mint a premier bérlet közönsége. A bérlet ára 8 havi részletben fizetendő. A bérleti nap minden hét szerdai napja lenne. A bérlet árai egész idényre:

Proscénium páholy 6 személyes 32 előadásra 320 P, havi részlet 40 P.

Kis páholy 5 személyes 32 előadásra 272, havi részlet 34 P.

Zsöllye 32 előadásra 70.40 P, havi részlet 8.50 P.

Körszék 32 előadásra 48 P, havi részlet 6 P.

Bérelni a színház titkári hivatalában lehet minden nap 10 órától 1 óráig és délután 5 órától 7 óráig. Telefon: 25—30.

Megoldódik a rejtélyes bűnügy

Ki volt a színpadi öltözők tavasz szakkája?

Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt hetek folyamán több apró tolvajlás történt a színházi öltözőkben. Hol egy pulóver, hol egy üveg kölni, majd apró pipere cikkek tűntek el. Még az elmúlt hét elején lábrakelt Moory Luci öltözőjéből az automata pisztoly. Olyan bizonytalan állapotok kezdtek kialakulni, hogy a színészek már semmit sem mertek az öltözőben hagyni. A rendőrség bevezette a nyomozást de napokon keresztül semmi eredményt nem tudtak felmutatni. A színházi személyzet erősen visszautasította még a gyanu árnyékát is, de közben folytatódott az apróbb tolvajlások. Nap mint nap folytatta a rendőrség a személyzet kihallgatását.

Az állandó piszkálódásnak meg is lett az eredménye, a pisztoly előkerült, mégpedig rejtélyes körülmények között. Az egyik tüzoltó adta oda az öltözőtőző nőnek.

A rendőrség természetesen azonnal utánanézett a dolognak és ekkor a tüzoltó előadta, hogy éppen az ügyeletes szobában, nyitott ablaknál ült, amikor egy gyerek odajött az ablakhoz, átadta a pisztolyt és elszaladt. A gyermekről pontos személyleírást is adott, de ennek ellenére sem sikerült megtalálni. A tüzoltó előadását kiannyosnak és gyanusnak találták, éppen ezért több ízben kihallgatták, de ő kitartott eredeti vallomása mellett. Ekkor felcítálták a rendőrségre s a bűnügyi osztályon tíz perc alatt megtört és bevallotta, hogy a pisztolyt ő

vette magához egy délután, amikor hivatalos ellenőrző útját végezte a színházban. Súlyom Ferencet, aki azelőtt lakatossegéd volt, a rendőrség őrizetbe vette minősített lopás bűntette miatt, mivel a bűncselekményt szolgálati ideje alatt követte el.

Tüzoltók és az öltözők.

Az ügyhöz szerény megjegyzést fűzünk. Egészen furcsa rendszer az, ami a nagyváradi színháznál honosodott meg s ami ellen a színészek is már több ízben felszóltak. Az ügyeletes tüzoltónak ugyanis a kapott utasítás értelmében joga van bármikor ellenőrizni, hogy az öltözőben betartják-e a dohányzási tilalmat. S a tüzoltók rendszerint oly ügyesen választják ki ezt az ellenőrzési időt, hogy mindig akkor nyitnak be a női öltözőbe, amikor a színésznők ruhát váltanak. Egyébként is, mivel a tüzoltókra bízta a színházi helyiségek kulcsait, szabad bejártuk van az összes helyiségekbe és így fordulhatott elő ez a sajnálatos esemény is. A tüzoltóság presztízset csak az menti, hogy Súlyom csak nem rég került a testületbe s mint már említettük, néhány hónappal ezelőtt még lakatos volt.

Mindenesetre felhívjuk az illetékesek figyelmét, hogy a színházi helyiségekbe való ki-be járás kérdését oly módon rendezzék, hogy hasonló események ne fordulhassanak elő s a színészek előkészületeit ne zavarják.

Burgonya

Hagyma, fokhagyma szükségletét idejében szerezze be. A legolcsóbb napi áron szállít

Tóth

gyümölcs- és zöldségkereskedése

Nagypiac tér.

Szinek — hangulatok — képek a seregszemléről

Erdélyi katolikus nagygyűlések emlékeivel, kisebbségi szegénységünk, elnyomottságunk emlékeivel, a vidéki városok magyar intézményeinek dísztermeiben kifejezhető szerény külsőségekhöz szokott szemmel ámulunk vasárnap a Vigadó nagytermében, az országos katolikus kongresszus megnyitó ülésén, a terem méreteinek, ragyogásának lenyűgöző hatása alatt, szemben ülve az egész magyar katolikus élet vezető személyiségeivel. A bíboros hercegprímás elnök, a kormányzó hitvese, hercegek, hercegnők, a püspöki kar, a kormány képviselői ültek a díszhelyeken s mellettük a felszabadult országrészek katolikus népének egyházi és világi vezetői, amik most első ízben történelmet meg több, mint két évtized után. Megnyugtató és fel-emelő volt látni az egyetemes katolikus magyar élet szabad társadalmi és szellemi erőifejlésének nagyságát, aminek most már az erdélyi katolikus magyarság is szerves és elválaszthatatlan része lett. Kifejezésre jutott ez nemcsak az erdélyi katolikus egyházi és világi vezetők hivatalos megjelenésében, hanem mindenképp előtbb abban a magasszárnyalású beszédben, amelyet Incédy-Jóksman Ödön főispán a visszatért ország-részek képviselőitében ethangzott felszólalások során az erdélyi katolikusok nevében elmondott. A kongresszus közönsége nagy szeretettel, könnyes lelkesedéssel fogadta ezeket a megnyilatkozásokat, de annyi melegséggel, oly kitörő tapsal és éljenzéssel egyik ország-rész képviselőjét sem ünnepelte, mint Erdélyét. A trianoni Magyarország Erdélyhez és az erdélyi magyarsághoz való megkülönböztetett ragaszkodásának jele volt ez, ami egyúttal talán annak a nagy lelki ellenállásnak a méltánylása is, amelyet ország-részeink magyarsága az idegen uralom 22 esztendeje alatt ki-tejtett.

Ugyanezt tapasztalhattuk az Ország-ház-téri ünnepségen is, ahol a visszatért ország-részek diákjai tettek ünnepélyes fogadalmat az anyaország ifjúságával való együttműködésre. Itt is forrón felvirágozó létszám, osztatlan együttérzés fogadta Erdély ígérletét, ami szárnyalón zengett a feldíszített, hatalmas térség emberrengetege fölött, visszhangot verve a környező paloták falain éppugy, mint a szívekben.

A vasárnap délutáni körmenet, amely a Bazilikától a Vilmos császár-úton és az Alkotmány-utcán át az Ország-ház-térre s onnan a Szabadság-téren keresztül vissza a Bazilikához kísérté az Oltáriszentséget, valóban impozáns méreteiben ismét hatalmas megnyilatkozása volt a katolikus hit-élet erejének. Az iskolai növendékek végeláthatatlan, fegyelmezett sorában a jövő biztos ígérletét érezte az ember s az egyes intézetek egyöntetűsége, az egyenruházó rendszer, ami különösen a leányközépiskolákban már megvalósult, a hiúknál pedig a kiteljesedés útján van, azt a meggyőződést kelti, hogy új, katonásabb, szociálisabb és a közösségi gondolatától jobban áthatott szellem tör előre, közéletünk minden vonalán. Nagyon izléseles, magyar motívumokkal ékesített egyenruhák sok változatát láttuk s felvonuláson, a cserkészek mellett újonnan létesített alakulatokét is, így

a munkásifjúság öntudatos, kézzel-bonyos csoportjai, amelyek mind-mind nemcsak külsőségeikben mutatkoztak hatásosaknak, hanem egyúttal új eszmék meghonosodásának is hirdetői voltak.

S az ifjúságot az egyesületek és más közületek csoportjai követték, majd a fővárosi és pestkörnyéki egy-egyházközségek hatalmas tömegei s utánuk a távolabbi vidékek népe, amely Budapestre sereglött erre az alkalomra. A falusiak szárai vonultak hátizsákkal a hátukon, nyitván több napi élelemmel, hogy kitarthassanak a fővárosban a kongresszus egész ideje alatt. Különböző népviseletek színes csoportjaiban örömmel fedezte fel erdélyi szemünk a széke-lyeket, akik ugyanazzal az áhitattal

lépkedtek az Alkotmány-utca palota-sorai között, mint Odahaza, a Hargita aljában, a csikósmlyói búcsún.

Két teljes órán át tizenkettes sorban, példás rendben haladtak a nép tömegei éppugy, mint az intézeti növendékek, mint az apácák komor áhitatú, vagy a katonák rohamsisakos díszszázada, amely az Oltáriszentséget körülvevő főpapok csoportját előzte meg.

Egy férfiegyesület tagjai óriási feszületet hordoztak a körmenetben, a Szentség közvetlen kísérete mögött. A több, mint két ember nagyságú, fából faragott, barna Krisztus-alak a megváltó szenvedés rettentő kifejezésével messze kimagaslott az emberáradat hullámzása fölött, a menetet záró lovasrendőrcsapat fekete sorai felett is, mintha az ájtatos tömegek látomása lett volna, amelyet földöntúli erők jelenítettek meg a paloták hívalkodó sorai között, néma emlékeztetésül a legnagyobb áldozathozásra...

Felavatták a katolikus munkásifjak székházát a nagygyűlés ünnepségei keretében

A vasárnap megszenteléséről és a káromkodás elleni küzdelemről hangzottak el előadások

A Magyar Kurir jelenti: Hétfőn délután a Katolikus Nagygyűlés keretében a hercegprímás személyesen avatta fel a katolikus ifjak országos egyesületének központi székházát. A ház valamikor a lazaristák rendháza volt. A munkás ifjak élén Kertész László főtitkár köszöntötte a főpásztort, aki látható megindultsággal válaszolt a szép beszédre.

Hétfőn este a Vigadó nagytermében a különböző társadalmi osztályokból kikerülő férfiegyesületek gyűltek össze. A gyűlésen megjelent Serédi bíboros hercegprímás is, számos egyházi és világi előkelőség élén. A Pápai Himnusz elhangzása után dr. Madarász István kassai megyéspüspök mondott beszédet, majd P. Róka Kornél, dr. Baján Ferenc ügyvéd és Radzik János, az EMSZO képviselője szólalt fel.

A sajtó-mozgalom rendkívüli fontossága

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Katolikus Nagygyűlés második nyilvános ülése után fél egy óraker a Vigadó feldíszített termében az Actio Catholica fővárosi és vidéki szervezeteinek elnökei tartottak értekezletet. Az elnök, Hamvas Endre budapesti általános érseki helytartó megnyitójában a sajtó-mozgalom rendkívüli fontosságát hangsúlyozta. Az elnök után báró Kray István az elméleti, Verseghi Nagy Károly a gyakorlati sajtópropagandáról tartott előadást. A két előadáshoz még sokan szóltak hozzá.

A katolikus nők diszgyűlése

Délután 5 óraker a Vigadóban tartották a katolikus nők diszgyűlését. Bevezető ének szám elhangzása után Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök mondta az elnöki megnyitóját. — Amikor végig tekintek ezen a termen — mondotta — úgy érzem, hogy XI-ik Pius pápa elgondolása valósult meg, mert a megjelent egye-

sületek tagjai között itt látom az ország minden társadalmi rétegét. Amikor köszöntöm az itt megjelenteket, azzal a fohással szállok az Egek Urához, hogy amit a férfiak nem tudtak megvalósítani teljes sikerrel a katolikus hitélet felvirágoztatásában azt vigyék a nők diadalra.

A diszgyűlés tárgyeorozatán Halmy Gyuláné a budapesti Szociális Misz-szió Társulat alelnöknője a vasárnap megszenteléséről, Karlovitz Erzsébet a káromkodás elleni küzdelemről tartott előadást. Az elnöki záróbeszédet Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök mondta.

Újabb eredmények az erdélyi marhatenyésztők érdekében

A földművelésügyi miniszterium célkitűzéseinek megfelelően a szarvas-marhaértékesítés terén is erőteljes munkát fejt ki az Erdélyi Hangya Közpon. Erdélyben, másutt is, az volt a helyzet, hogy idegen lelkiismeretlen ügynökök valóságga becsapták az állattenyésztőket s olyan áron vásárolták meg tőlük az exportképes állatokat, amely csak kárt jelentett a gazdának. Az erdélyi szövetkezetek ezen a téren is igen jó eredményeket értek el. A tavasszal sike-

Dr. Patzkó Elemér képviselő panasz-körútja a megyében

Dr. Patzkó Elemér országgyűlési képviselő Szombaton és vasárnap az érmihályfalvai járásban több beszámolót és képviselői panasznapot tartott.

Szombaton délután Érkörtvélyesre utazott, ahol a helyi vezetőséggel értekezett a legsürgősebb helyi kérdésekben. Ennek kapcsán a helybeli vezetők dr. Patzkó Elemért kérték, hogy a község határában lévő mintegy 500 hold vizzel elöntött terület vízmentesítése érdekében, továbbá a községi út kiépítése, — családvédelmi alapon házak építése és a községhez tartozó egyik zsidó birtok kisajátítása érdekében tegye meg a szükséges lépéseket.

Vasárnap Ottomány községben volt igen népes vezetői értekezlet.

A vezetői értekezlet után tartott panaszfelvétel alkalmával a községi vezetők arra kérték dr. Patzkó Elemért, járjon közben, hogy a községben lévő állami birtokot a helyben megalakulni kívánó közbérlő szövetkezeteknek adják bérbé. Továbbá kérték, mutasson rá arra is, hogy a termény árak és az ipari, különösen ruházati cikkek ára nem áll arányban egymással.

Délután Szalacson tartott beszámolót és képviselői panasznapot dr. Patzkó Elemér, ahol szintén több helybeli sürgős kérdésben kérték közbenjárásra.

Beszámoló útján dr. Patzkó Elemér képviselőt Horváth Viktor református lelkész, az érmihályfalvai járástikára kísérte.

Mint értesülünk, dr. Patzkó Elemér jövő vasárnap folytatja az érmihályfalvai járás községeinek látogatását.

A hosszúéletű törpe. (MN) A New-York állambeli Hudson városban a napokban halt meg 112 éves korában a világ legöregebb törpéje. A törpe Afrikából vándorolt be Amerikába, származására nézve busman volt.

Szabályozták az erdélyi lóheremagnak forgalombahozatalát

A földművelésügyi miniszter rendelet adott ki az erdélyi lóheremagnak fehér és zöld bárcával való ellátásáról. A fehér színű bárca a 3070—1941. M. E. számú rendeletben megállapított zárt területről származást, tovább-

bá az arankamentességet és az ólomzárólag egyéb követelményeit igazolja. A zöld színű bárca csupán a származást igazolja. Az ólomzárólag a kolozsvári m. kir. Vetőmagvizsgáló intézet végzi

Belvárosi mozgóban
Kedden utoljára:
300.000 pengő az utcán
a legmulatságosabb magyar vígjáték.
Szerdától:
POTYAUTAS

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
A FEKETE VÉNUSZ
JOSEPHINE BAKER énekes és táncos filmje.
Jön:
Leányvásár

Apolló filmszínházban
Szerdán este 9 órakor szezonnyitó díszbemutató
Leslie Howar és Ingrid Bergmann
világfilmje
INTERMEZZO
az APOLLÓBAN
5 és 7 órakor: **Édes ellenfél.**

„Borkönyv”

Huszonkét esztendő alatt sok könyv megfordult a kezemben. Magyar is, idegen is. Olvastam mámorítóan szép magyar álmokról és sokáig, nagyon sokáig, kellett ez álmok megvalósulására várni. Olvastam magyar fájdalomokról és magyar reménységekről s ott örözm ezeket a könyveket ma is a könyvespolcomon. De olyan magyar könyv, mint tegnap este, amikor a magyar bánat, a magyar reménység, a magyar dal, vidámság, jókedv, hangulat, — a magyar ipar és gazdálkodás gyönyörű eredményei mind összesűrítve benne vannak, először akadt a kezembe, az Ujságíró Otthon nagyteremben. Ugy hívják ezt a könyvet, hogy *Borlap*.

Volt már előttem borlap régebben. Előkelő és kevésbé előkelő helyiségek fehér asztalain. Néhány oldalas lapocskák voltak azonban ezek a „borlapok”, amiken egyszerűen felsorolták azokat az italféléket, amiket az illető helyiségben kapni lehetett. Hevert már az asztalomon borlap, amin a legnemesebb ízek nevei sorakoztak egymás mellett, a francia pezsgőkirálytól a Louis Roederertől kezdve az édes és könnyű olasz boroktól a nehéz és sötét spanyol borokig, melyek között a Malaga volt az uralkodó csillagzat. Amde a fanyar francia „Mum”, az édeskes olasz „Asti spumanti” mellett mégis, mindig a mi nemes nedűnk győztek, a budaacsonyiak, meg a tokaji és igazi magyar ivó szóba sem igen állt a külföldi borokkal, csak akkor, ha nagy ebédeken, nagy vacsorákon kellett „reprezentálni”. De akkor is csak a budaacsonyi bikavér alapozta meg a többi s pecsenye mellett jól csúszott a könnyű, világos rizling vagy a különös ízeket tartalmazó küküllőmelléki.

Mindez azért jutott az eszembe mert az a borlap, amin most tündötem el, külső megjelenésében is különbözik a szokásos borlapoktól. Egész kis könyv ez, az inni tudás kiskaléjával, élvezet forgatni, még nagyobb élvezet válogatni a — szövegéből. Ott hevert a könyv az Ujságíró Otthon nagyteremének egyik terített asztalán. Első oldalán ez olvasható: „A Magyar Királyi Állami Pincegazdaság fájborai”. E szöveg körül bájos színes illusztrációk. Régi nemes magyar vitézek szőlőlevelek koszorúja, édes kis hordócskák és egy magányos alak lopóikkal a hóna alatt. Mintha csak Endrődi Sándor híres bordal-könyvének volna a címlapja. A második oldalon azonban nem verseket tartalmaz, hanem jótanácsokat kezdő borívó számára. Hogy a jó bort lassan kell inni, hogy nemes borfajtát ne keverjünk vízzel és más ilyesmivel. De ezután következnek csak az igazi olvasmányok: a remek magyar borok felsorakozása. Minden név más ízt, más hangulatot, más színt jelent, mint ahogy minden borhoz másféle palack, más

féle pohár és másféle cigányzene dukál. Vidámságot jókedvet, örömet jelent ez a könyvecske. De semmiesetre sem jelenti azt, hogy a „Szürke Barátok” mellett elszűrülnek a baráti hangulatok s a

„Szomorodni” mellett is inkább vígadni szoktak — mint szomorodni. Vigadjanak hát és örvendezzenek a magyar életnek azok, akik neha szívesen pillantanak a csillogó poharak mélyébe.
(—la)

Intézkedtek a mezei lopások megakadályozására

A földmivelésügyi miniszter az ujabban nagyon elharapózott mezei lopások megakadályozása végett felhívta valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy azonnal a legszigorubbant utasítsák az összes községi- és magánmezőőröket, hogy fokozottabb éberséget tanúsítsanak és

az érdekelt birtokosokkal karöltve a rendelkezésükre álló eszközökkel mindent kövessenek el a mezei lopások megakadályozására. Intézkedés történt arra is, hogy a mezei lopások tetteit gyorsan kinyomozzák és hogy szigorú büntetésben részesüljenek.

Itt az új téli menetrend!

Vonatok indulása Nagyváradról és érkezése Nagyváradra

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk tegnapi számában már közöltük az államfőnökségnek azt az értesítést, hogy folyó hó 6-tól kezdve megváltozik a vasúti menetrend. Egyben közöltük a lényegesebb változásokat is. Hogy a Néplap olvasóinak nehegy zavart okozzon a régi és új menetrend, most teljes egészében az új vonatok beiktatásával közöljük az október 6-án életbelépett menetrendet. Félhívjuk a Néplap olvasóinak figyelmét arra, hogy ezt a lapszámunkat, amelyben a menetrendet közöljük: őrizték meg, hogy a menetrend kellő időben mindig szem előtt legyen.

Vasúti menetrend

Érvényes 1941 október 6-tól.

Nagyváradról indul:		Nagyváradra érkezik:	
Személyvonat	2.40 Budapestre	Személyvonat	1.38 Kolozsvárról
Motorvonat	2.47 Gyomára	Gyorsvonat	3.04 Kolozsvárról
Gyorsvonat	3.19 Budapestre	Gyorsvonat	4.25 Budapestről
Gyorsvonat	4.40 Kolozsvárra	Személyvonat	7.05 Budapestről
Személyvonat	4.40 Békéscsabára	Személyvonat	7.17 Révről
Személyvonat	5.13 Debrecen	Motorvonat	7.28 Gyomárról
Motorvonat	6.00 Püspökfürdő	Motorvonat	7.29 Félixfürdőről
Motorvonat	6.16 Félixfürdő	Személyvonat	7.35 Debrecenből
Személyvonat	7.55 Kolozsvárra	Személyvonat	7.39 Kötégánból
Motorvonat	8.00 Nagyszalontára	Motorvonat	7.44 Püspökfürdőből
Motorvonat	8.10 Püspökfürdőbe	Személyvonat	8.30 Érmihályfalváról
csak vasárnap és ünnepnap		Személyvonat	10.12 Szegedről
Motorvonat	10.30 Gyomára	Személyvonat	10.26 Debrecenből
Gyorsvonat	11.05 Kolozsvárra	Gyorsvonat	10.49 Budapestről
Sebesvonat	11.09 Érmihályfalvára	Sebesvonat	10.59 Szegedről
Személyvonat	13.26 Budapestre	Motorvonat	14.41 Gyomárról
Személyvonat	13.30 Révre	Személyvonat	16.22 Békéscsabáról
Személyvonat	14.00 Kötégánra	Motorvonat	15.48 Püspökfürdőből
Személyvonat	14.15 Gyomára	Motorvonat	15.13 Félixfürdőből
Személyvonat	14.06 Félixfürdőbe	Személyvonat	17.26 Debrecenből
Motorvonat	13.40 Püspökfürdőbe	Motorvonat	18.25 Félixfürdőből
Személyvonat	14.50 Debrecenbe	Motorvonat	18.45 Püspökfürdőből
Személyvonat	16.04 Szegedre	Motorvonat	18.45 Püspökfürdőből
Motorvonat	16.05 Püspökfürdőbe	Sebesvonat	19.04 Érmihályfalváról
Motorvonat	16.20 Félixfürdőbe	Gyorsvonat	19.06 Kolozsvárról
Személyvonat	17.02 Érmihályfalvára	Személyvonat	19.13 Budapestről
Gyorsvonat	19.20 Budapestre	Személyvonat	22.09 Békéscsabáról
Sebesvonat	19.35 Szegedre	Motorvonat	22.24 Gyomárról
Személyvonat	19.38 Debrecenbe.		

Megjegyzés: Nagyvárad és Szeged között a sebesvonathoz étkező-kocsi közlekedik

Jelentkezzenek pótlószámlálásra a népszámlálásból kimaradottak

Nagyvárad thj. város polgármestere 10.170—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Alulírott Nagyvárad thj. város polgármestere, jelen hirdetmény útján, az összes érdekelteknek tudomására hozom, hogy az 5800—1941. M. E. sz. rendelet 2. §-a értelmében, a visszafoglalt délvidéki területeken megtartandó 1941. évi népszámlálással kapcsolatban, a város területén pótlószámlálás lesz, az 1941 február havában végrehajtott népszámlálás kiegészítéseképpen.

Ehhez képest felhívom mindazokat, akik az 1941. évi február hó 1 és 15. napja között nem tartózkodtak Magyarországon akkori területén, tekintet nélkül arra, hogy ideiglenesen voltak távol, vagy állandó lakhelyük az akkori határokon kívül volt, ha állandó lakhelyük az 1941. október 11. napján Magyarországon a délvidéki terület visszatérése előtti területére esik, továbbá felhívom mindazokat, akik 1941. február 1—15. napja között tartott népszámlálásból bármely oknál fogva kimaradtak, hogy az 1941 október hó 11 és 14. napja között a városházán, II. em. 17. számú helyiségben összeírásuk céljából mindenkor d. e. 9-től 12 óráig jelentkezzenek és a személyazonosságukat igazoló okmányukat hozzák magukkal. Nagyvárad, 1941. október 2. Dr. Soós István sk. polgármester.

TUDJA-E ON?

- ... hogy az oroszlan nem tud úszni? A tigris ezzel szemben gyors és kitartó úszó.
- ... hogy a szász János György herceg 1595-ben szigorúan tilalmazta a zsebkendő használatát? Az érdekes rendelet szövege szerint ezeket mondja: „A komoly emberek, akik két kezük útjaival is megelégszenek, az ilyen divathóbortok nem tudják megingatni.”
- ... hogy a hetven éves ember (a 17. szökőnapot is beleszámítva), már több mint két milliárd másodperccel élt meg?
- ... hogy Németországnak mintegy tízmillió tejelő tehene van, melyek összesen majdnem 200 millió hektoliter tejet adnak?
- ... hogy a borsót, mint őskori sirleletek alapján megállapították, már a kőkorszak embere is ismerte?
- ... hogy a tyúkhízalás szokása az ókorban a görög Délosz szigetén jött először divathá?
- ... hogy Bismarck nemcsak nagy munkabírású, hanem kitűnő étvágyú államférfi is volt? A német egység megteremtője, mint házirosva megírta róla, egy-egy reggelire 16 tojást sem tartott soknak.
- ... hogy a világ legrégebbi csillagászati órája a stralsundi Miklós-templomban van? Az órá 1394-ben készítették.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 fél évre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekszámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**AZ ARADI SZÖVETSEG IS
 GYÁSZÜNNEPET TARTOTT OK-
 TOBER HATODIKÁN.** Budapestről
 jelentik (MOT.): Az Aradi Szövet-
 ség a Délvidéki Otthonnal köröltve,
 hétfőn délelőtt gyászünnepeket ren-
 dezett. A Ferencsek templomában
 ünnepélyes gyászmise volt, amelyen
 Uzdoczy Zadravetz István ny. tábori
 püspök mondott szentbeszédet. A
 gyászülésen vitéz báró Urbán Gás-
 pár, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye
 főispánja, az Aradi Szövetség elnöke
 mondott beszédet. Azután Korniss
 Gyula m. kir. titkos tanácsos, egye-
 temi tanár beszélt.

**Márai Sándor — a Vojnits-díj nyer-
 tese.** A Magyar Országos Tudósító je-
 lentli: A Magyar Tudományos Akadémia
 az évad legkiemelkedőbb színpad-
 máinak jutalmazására létesített Voj-
 nits-jutalmat, melyet egy érem jelké-
 pezz. Márai Sándor „Keland” c. drámá-
 jának ítélte, amelyet a Nemzeti Szín-
 ház Kamaraszínháza több mint 250-
 ezer játszott egészen rendkívüli siker
 mellett.

**A Katolikus Legényegylet évme-
 nyitó ifjúsági gyűlése.** Nagyvárad. Sa-
 ját tud. Hétfőn este tartotta első, év-
 megnyitó ifjúsági gyűlését a nagyvá-
 radi Katolikus Legényegylet Teleki-
 utcai színházának nagytermében, —
 amelyet zsufolóság megtöltötték a
 Kolping-fiúk. A megjelenteket dr.
 Tempfli István legényegyleti igazga-
 tó üdvözölte meleg szavakban, majd
 hazafias kegyelettel emlékezett meg
 a hős aradi vértanúkról. Rócz János
 dékán az aradi tragédia történelmi
 hátterét ismertette szép előadásban.
 Mogyoróssy Győző, Ady: „Fölszállott
 a páva” című versét szavalta mely
 átéléssel. — A most következő egye-
 sületi év kulturmunkáját, megvalósít-
 andó terveit beszélték meg, majd a
 Himnusz elénekülésével a gyűlés vé-
 get ért.

**A Katolikus Legényegylet vasár-
 nap, október 12-én délután 5 órai
 kezdettel megismétli a „Kis kadét” c.
 3 felvonásos operette előadását olcsó
 helyárrakkal. A műsort tánc követi.**

**A Kolozsvári Allami Konzervatoriu-
 mon, okt. 4-iki magánvizsgán, a hege-
 dűszakon feltűnt egy nagyváradai I-ső
 kereskedelmista diák, Csire Barta
 József, ki osztályát meghaladó ragyo-
 gó technikájával, meleg tónusával, a
 bizottság egyhangú dicséretét érdemel-
 te ki és kitűnő osztályzatot kapott. E
 szép eredmény Boda Boriska hegedű
 tanárú elismert pedagógiai munkáját
 dicséri, mellyel a vidék kereteit túlha-
 ladva, megüti a főiskolák mértékét és
 tehetséges növendékeit, államérvényes
 bizonyítványhoz juttatja.**

Kerékpárok

a német ipar remeke, Puch gyárt-
 mányu, gumival felszerelve, gvári
 áron darabonként kaphatók
Dr. Barta Andrásné
 gumiaru nagykereskedő Nagyvárad
 Rákóczi-ut 7.

**Kijelölték a Bécs-Budapest vá-
 rosközi mérkőzés résztvevőit.**
 Budapestről jelentik Hétfőn este vált
 ismeretessé a MLSz 28 tagu ugyneve-
 zett utazási kerete, melynek tagjai kö-
 zül választják ki azokat a játékoso-
 kat, akik október 26-án Bécsbe utaz-
 nak a Budapest—Bécs közötti város-
 közi mérkőzésre. A keret tagjai a kö-
 vetkezők: Kapusok: Csikos, Ferenc-
 város. Vécsei, Kispest, Tihanyi, Má-
 vag, Szabó, Lampart, Poldizsár, Elek-
 tromos. Hátvédek: Pákozdy, Elek-
 tromos, Biró, Ujpest Tátrai és Pol-
 gár, Ferencváros, Tóth, Gamma, Fe-
 dezetek: Kérály, Gamma, Pázmány
 Elektromos, Sárosi III., Lázár, Kiss
 Ferencváros, Balogh I., Ujpest Du-
 dás, WMFC, Csatárok: Kincses, Tóth
 II., Gamma, Ádám, Susza, Zsengel-
 ler, dr. Kalocsay, Ujpest, dr. Sárosi,
 Pinta, Kiszeli, Gyelvay, Ferencváros
 Pintér, WMFC.

**Rió államban felrobbant és
 rombadőlt egy hadianyaggyár.**
 Buenos-Airesből jelentik: (B. T.) A
 Rio állambeli Itacoaban levő robbanó-
 anyaggyárban felrobbant hat tonna
 robbanóanyag. Ennek következté-
 ben az egész gyár rombadőlt. Az okot
 még nem tudják.

**Étkezőkocsij a német katonavonato-
 kon.** A német vasutak, hogy a sza-
 badságra utazó katonák számára kénye-
 lmesebbé tegye az utazást, a ka-
 tonavonatokon „étkezőkocsikat” ren-
 dezett be. A gyorsvonati postakocsi-
 ból átalakított konyhakocsikon 700
 adag elkészítésére méretezett tűzhe-
 lyeken készül az éjjel-nappal rendel-
 kezésre álló meleg étel. Egy kocsi
 egy napra számított élelmiszerkész-
 lete 200 kiló friss főzelékből, ugyan-
 annyi burgonyából, egy kiló leveski-
 vonat kockából, 10 kiló hushól és 2
 kiló lisztből, stb. áll. A katoná-étke-
 zőkocsikban készült étel csak kiegészíté-
 sül szolgál és a szabadságos ka-
 tonák továbbra is megkapják eddigi
 hideg utravalójukat vagy ennek el-
 lenértékét. Az étkezés teljesen díj-
 mentes. (M.N.)

Pályázati hirdetés. A fuzivásár-
 helyi római katolikus egyházközség
 megüresedett kántortanító állásra pá-
 lyázatot hirdet. Tanítói javadalom: 16
 hold föld, többi államsegély. Kántori
 javadalom: 8 hold föld, stóla, termé-
 szetheni lakás, kert, köteleesség díjvel
 szerint. Pályázati határidő november
 1. Pályázatok római katolikus plébánia
 Fuzivásárhely, Bihar vm. küldendők.

Végre megtarthatjuk pénteken, díszbemutatónkat
Muráti, Páger és Turay
 ragyogó vigjátékával

VÉGRE...!

Az egész város közönségének alkalmá lesz gyönyörködni, ebben
 a francia rendezésű, amerikai kivitelű új magyar vigjátékban.

Casino Filmszínház.

A Róma Kupában Magyarország vezet. Berlinből jelentik:
 (MTI) A magyar teniszszóköz berlini
 győzelme után a Róma Kupa mérkő-
 zésének listája a következőképpen
 alakul: 1. Magyarország 5 mérkőzés,
 4 győzelem, 1 vereség, 2 pont. 2.
 Olaszország 5 mérkőzés, 2 győzelem,
 1 döntetlen, 2 vereség, 5 pont. 3.
 Horvátország 4 mérkőzés, 1 győzelem,
 1 döntetlen, 2 vereség, 5 pont. 3.
 Metország 4 mérkőzés, 1 győzelem,
 3 vereség, 2 pont.

**Felhívás a Baross italmérő
 tagjaihoz.** Felkérjük a Baross
 Szövetségbe tömörült italmérőket,
 hogy szerdán délután fél 5 órára pon-
 tosan jelenjenek meg a zsír és rizs
 elosztása végett, nehogy valaki kimaradjon.
 Vezetőség.

Temetés. Kiss Lajosné Bozsody
 Agnes 55 éves korában elhunyt. Teme-
 tése szerdán délután 5 órakor lesz a
 Havassy kápolnából. (Erdélyi „Concor-
 dia.”)

**Az Opera és a Nemzeti Színház
 előadásokat tart az újságíró és
 színészegyesületek nyugdíjalapja
 javára.** Budapest, a MTI jelenti:
 Hóman Bálint m. kir. vallás- és köz-
 oktatásügyi miniszter, az Országos
 Magyar Sajtókamara és a Színműve-
 szeti és Filmművészeti Kamara elnö-
 keinek együttes felterjesztésére hoz-
 zájárult, hogy mind a M. Kir. Opera-
 ház, mind a Nemzeti Színház az 1941
 —42. évadra megállapított számon fe-
 lül egy további előadást tartson. En-
 nek fele-fele részben a Hirlapírók Or-
 szágos Nyugdíjintézete, valamint az
 Országos Színészegyesület Nyugdíj-
 alapja javára fordítják.

**Letartóztattak Svédország-
 ban egy rombolásra uszító
 kommunistát.** Stockholmból je-
 lentik: (B. T.) A svéd fővárosban
 tegnap letartóztatták Wollweber kom-
 munistát, aki régebben a német bi-
 rodalmi gyűlésnek is tagja volt. A
 német és dán rendőrség is korözte
 Azzal vadolják a svéd hatóságok,
 hogy egy személyt felszólított arra,
 hogy robbanó anyaggal büntényt kö-
 vessen el.

**Budapestre érkeztek az iráni
 magyar és német menekültek.**
 Budapestről jelentik: (MTI) Hétfőn
 este Románia felől két vonaton Buda-
 pestre érkezett 486 iráni német és
 magyar menekült. A németek tovább
 utaznak Németország felé.

**A négyes honvédek nagy talál-
 kozójának lelkes gárdájából, akik az
 egész ünnepeket primóczi Szentmik-
 lossy Sándor őrnaggyal az élükön
 minden odaadásukkal rendezték, ki-
 maradtak nemes Bosnyák Pál, Főchy
 József, amit utólag helyesbítünk.**

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTARAK:
 Dr Rátz Rezső „Magyar Korona”
 gyógyszerháza, Hitler Adolf-utca 1.
 Dr Raáber Árpád „Szent István”
 gyógyszerháza, Széles-utca 59.
 Kain Eszter „Aranyas” gyógyszerhá-
 za, Szent László-tér 5.
 Révész Lajos „Órangyal” gyógyszer-
 háza, Gróf Teleki Pál-utca 42.
 Mihályi Lajos „Oroszlán” gyógyszer-
 háza, Mussolini-tér 14.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata
 szombat reggeltől a következő szombat
 reggelig tart.

Fa... Fa... Fa... Fa...!

5700 pengőt számlállak össze eddig a Vörösker- resztes perselyekben

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap,
 — mint megirtuk — városzerte lel-
 kes gyűjtés folyt a Vöröskereszt ja-
 vára. Már a vasárnap déli órákban
 látni lehetett, hogy az ujjászűltett
 Nagyvárad népe megértette, hogy a
 Vöröskereszt részére való gyűjtés
 többet jelent a szokásos gyűjtőnapok-
 nál s alig akadt egy két járókelő, aki
 legalább néhány fillért nem dobott
 volna a perselybe. Rendkívül sok ap-
 ropézn gyűlt össze s bár a gyűjtés
 eredményét megállapító bizottság a
 városháza pénztárában már hétfőn
 reggel megkezdte a begyűlt összegek
 megszámlálását, a husz urna és a sok
 persely gazdag tartalmával egy nap
 alatt nem tudtak végezni, úgy hogy
 a keddi napon még csak annyit tudott
 közölni a számlalóbizottság, hogy
 kedden délelőttig 5700 pengőnyi ösz-
 szegyűlt összeget számoltak össze.

Igy kb. hat-hétezer pengőre lehet
 számítani. Meglepetést keltett, hogy
 egyes urnáknál Vöröskeresztes ada-
 kozást jelentő jelvényekért, amelyek-
 nek 2 pengő volt az ára, tíz, sőt husz
 pengőt is adományoztak. A Vörösker-
 resztes gyűjtőnap várakozáson felüli
 eredményéért köszönet és elismerés
 illeti azokat a hölgyeket, akik a gyűj-
 tés érdekében fáradhatatlanul buz-
 gólkodtak.

5300 pengőt, öt zsák lisztet, 16 liter zsírt akart Romániába csempészni Sabau Leontinné

Nagyvárad. Saját tud. Illetékes
 helyről nyert értesülésünk szerint
 Sabau Leontinné volt nagyváradai
 román tanár felesége, férje után át
 akart költözni román megszállt terü-
 letre. Az engedélyt megkapta s arra
 is engedélyt kapott, hogy bulonait is
 magával vigye Romániába. A határon
 azonban, a vámvizsgálatnál 5300
 pengőt találtak nála s amikor tüze-
 sebben megvizsgálták a butorokat,
 még azok között is felfedezték 5 zsák
 lisztet és egy 16 literes bödön zsírt.
 Sabau Leontinnét azonnal letartóz-
 tatták és fizetési eszközökkel való
 visszaélés címén eljárás indult el-
 lené.

Értékes ajándék a nagyváradai muzeumnak

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvá-
 radi jogakadémia egykori tanára, dr.
 Luttor János, a neves egyházzogász,
 a biharmegyei és nagyváradai törté-
 nelmi és régészeti egyletnek felaján-
 lotta képgyűjteménye egyik kiváló
 darabját, Tardos-Krenner Viktor ne-
 ves festőművésznök egyik gyönyörű
 művét. Az adományozással Luttor
 professzor Nagyvárad iránt érzett sze-
 retétét kívánta kifejezni. A kép a kö-
 zeli napokban érkezik Váradra és a
 múzeumban kerül elhelyezésre.

MAGYAR LAPOK-at,
 Kávéházakban és vendéglőkben kérje

RÁDIÓ

Szerda, október 8.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek
- 10.30 Emlékezés Tóth Bélára. Szentgyörgyi Elvira előadása.
- 10.45 Az Akropolis árnyékában. Irta Muth Lili. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Fohász. Himnusz.
- 12.10 Hanglemek.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Rádiózenekar.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 16.15 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Hörömpő Janka és Teleki Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Béla cigányzenekara.
- 18.00 Finnország függetlenségi harca. Dr. Tarr László előadása.
- 18.20 Honvédműsor.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Az Operaház október 7-iki előadásának közvetítése hangfelvételtől. A bolygó hollandi dalmű.
- 21.40 Hírek.
- 22.15 Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál és Buttola Ede tánczenekara játszik.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 24.00 Hírek.

Csütörtök, október 9.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 Somlay Károly elbeszélései. Felolvasás.
- 10.45 Külföldi híradó. Felolvasás.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Fohász. Himnusz.
- 12.10 A 15. honvédegyezred zenekara.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 13.30 Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Magyar Revü Tánczenekar.
- 16.15 Ruszin hallgatónknak.
- 16.15 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 Dr. Wetzelsgärtner Egon zongorázik.
- 17.40 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata.
- 18.10 A Wekerletelepi Társaskör Dal-körének vegyeskara.
- 18.35 Dr. Kampis Antal egyetemi magántanár emlékezése Schinckel halálának 100. évfordulóján.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 Ármány és cselszövés. Almásy Pál és Thurzó Gábor összeállítás hanglemekkel.
- 20.00 Külügyi negyedóra.
- 20.15 Az operett története.
- 21.40 Hírek.
- 22.10 Hanglemek.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.30 Gaspár Lajos cigányzenekara.
- 24.00 Hírek.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár
Olesó ablaküvegezés

Képkerekezés
Nagyvárad, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

Tovább épül a transzeurópai autót

A transzkontinentális autót már régen a háboru előtt felmerült terve, a háboru ellenére is tovább halad a megvalósulás útján. A nagy autót Ostendéből kiindulva Brüsszelen, Kölnön, Bécsen át Budapestet is érinti, majd Belgrád, Szófián át Konstantinápolyban végződik. Budapesttől kezdődőleg egy Bukarest—Constanza mellékárat is terveznek. Az 1100 kilométeres né-

met szakaszt egy nap alatt meg lehet tenni. A hozzácsatlakozó magyar szakasz 831 kilométert fog kitenni. Szófia legújabb elrendelt városrendezési munkálatai során a nemzetközi autót már számításba is veszik. Törökország a saját területére eső utszakasz megépítésére tíz éves tervet allított

Nagyvárad utcáinak végleges elnevezése

Egyik számunkon közöltük a folyó év tavaszán közölt utcanév módosításokat. Ezekből kimaradt egy korábbi módosítás, Volt Miron Cristea utca neve Mikes Kelemen-u. helyett Belezny Antal-utca lett, mint azt egy olvasónk igen helyesen észrevette. Kiigazítunk egy tévedést is. Römer-utca név teljesen megszűnik s így a volt Uzinei Electricai-utcanak a Nagypiac tértől nemcsak az elágazásig való része, hanem

teljesen egészben dr. Károly Irén-utca lesz.

Mától kezdve folytatáslagosan közljük a váradi utcák legújabb, végleges elnevezését. Az egyes utcák mellett feltüntetjük a jelzést is, amelynek alapján az utcák a Topsál-féle várostérképen könnyen megtalálhatók. Ajánlatos, hogy ezeket a közléseket olvasóink saját érdekükben összegyűjtsék. Ennek megkönnyítésére minden folytatólagos közleményt megszámozunk.

Az utca neve

1. F-7 Ady Endre
2. E-8 Akadémia
3. A-7 Akác
4. E-8. Alapi János
5. F-9 Alkotmány
6. E-1 Almás
7. F-4 Alsó Dorongosi
8. I-9 Alsó Görögoldali
9. H-9. Körösoldali
10. F-5. Alsó Törkómérői
11. B-9. Ambrus Zoltán
12. E-10 Gróf Andrassy Gyula
13. F-10 Anonymus
14. C-6 Apáca
15. F-6 Apát
16. H-8 Apolló
17. D-6. Apostol
18. D-10. Gróf Apponyi Albert
19. D-8 Aradi
20. D-9 Arany János
21. G-6 Aranyhegyi
22. D-6 Attila
23. H-9 Aulich Lajos
24. M-12 Avar
25. C-5 Ábrányi Emil
26. F-13 Áldás
27. A-9. Álmos vezér
28. K-11 Ányos Pál
29. C-4. Árpád vezér
30. E-7 Árvaház
31. G-6 Badacsony
32. A-8. Bajnok
33. D-7 Bajza
34. G-4. Bakator
35. H-9 Bakócz Tamás
36. E-7 Balassa Bálint
37. N-10 Balogh Ádám
38. H-10 Balogh Máté
39. H-11 Dr. Barabás Béla
40. G-11. Baranyi
41. F-9 Baross Gábor
42. F-7. Bartha Károly
43. D-10. Gróf Battyány Lajos
44. A-9. Bánk bán
45. H-10 Bányász
46. B-6. Bányász
47. G-9 Bástya
48. G-9. Báthory István
49. A-9 Beethoven
- 49-a Belezny Antal
50. F 12. Bell

(1)

Volt román név

- | | |
|-------|---------------------------------------|
| utca | Strada Andrei Ady |
| " | Strada Academiei |
| " | Strada Őssi telep 64. sz. utca |
| " | Strada Miron Pompiliu |
| " | Őssi telep 22. sz. utca |
| út | Calea Merilor |
| " | Izvorului |
| " | Cozminului |
| " | Aristide Demetriad |
| " | Strada Beldiceanu és Calea Muntilor |
| utca | Str. Őssi telep 46. sz. utca |
| " | Strada Nicolae Zigre |
| " | Strada Anonima |
| " | Strada Prága |
| " | Ep. Schlauch |
| " | Strada St. Capsa és Str. Simbolului |
| " | Strada Ep. Karácsonyi |
| fasor | Alea Basarabilor |
| út | Calea Carpatilor a Pece hidtól kifelé |
| utca | Strada Millerand |
| út | Calea Rafael |
| utca | Strada Eroul Necunoscut |
| " | Strada Paul Chinez |
| " | Str. A. Vereranu |
| " | Strada Linistei |
| " | Alexandru Cel Bun |
| " | Őssi telep 12. sz. utca |
| " | Dr. Weimann telep névtelen utca |
| út | Calea Juliu Maniu |
| " | Strada Orfelinutului |
| út | Calea Sandu Aldea |
| utca | Calea Őssi telep 45. és 49. sz. utca |
| " | Strada Anton Pan |
| " | Calea Piscului |
| útca | Strada Cernautului |
| tér | Piata Creanga |
| utca | Strada Capt. Buruiana |
| " | Strada Sava Brancovicji |
| " | Strada Nordului |
| " | Strada Dacia |
| " | Strada Poetul Goga |
| " | Strada Nicolae Titulescu |
| " | Strada Matei Corvin |
| " | Strada Őssi telep 4. sz. utca |
| " | Strada Banatului |
| " | Strada Liszt Ferenc |
| " | Strada Redutei |
| " | Strada Horia |
| " | Szöllősi rét 9. sz. utca |
| " | Strada Miron Cristea |
| " | Strada Bell és Saulescu |

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Öltözködni olcsón csak Molnár használt ruhák üzletéből lehet Bémer-tér 1. (udvarban). Magas arat fizetek használt ruhákért. 183

Aranyat, briliáns, ezüstöt magas aron veszek, órát, akszart javítok. Gyenge István ékszerész. Rakóczi ut 19.

FOLDBIRTOKOT bérelnék Nagyvárad, Szatmár, Nagykároly, eseteg Marosvásárhelyhez közel 100-500 holdig élő és holt leltárral. Ajánlatokat a feltételek megjelölésével „Öskeresztény” jellegre a kiadóba kérek. 473

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Tiszay órás és ékszerész. Nagyvárad, Rakóczi-ut 6.

1 darab festékes hordó és balaabroncsok eladó. Szent László-nyomda R. T., Szilágyi Dezső-utca 5.

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarján ékszerész, Rakóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

BEKÖLTÖZHEŐ szoba, konyha, kamarás magánház, villamos megálló. Eladó. Telefon 24-08. 515

Aranybevéltő. Blóz Zoltán Szent János-utca 13. Aranyat, ezüstöt és drágakövet a legmagasabb napi aron veszek. 488

FORGALMAS helyen kisebb üzlet-helyiséget keresek. Cimeket „Esetleg berendezéssel” jellegre kiadóba. 514

ALIG használt női bőrkabát barna sevréből, hibátlan finom fekete férfitélikabát plüss beléssel 3x4-es Argamen szőnyeg olcsón eladó. Rulikovszky-ut 10. fszint 1. 512

Mindennemű arany ékszer és züst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-utca 4. szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

Allást keres

KERESKEDELMI érettségét végzett kereszény fiatalember állást keres. Cim a kiadóban. 511

JOBB nő, katolikus, középkorú, házvezetőnői állást keres. Cim a kiadóban. 516

KERESZTÉNY varrónő uri házakhoz ajánlkozik. Rimler Károly-u. 9. ajtó 4. 509

ÜZLETBE kiszolgálónak ajánlkozik fiatal lány gyakorlatiattal. Jávorka Ádám-u. 3. (v. Öreg-u.) Józsa Rózsi.

Allást nyec

PERFECT gépirónót keresünk azonnali belepésre. Babaképzőintézet. 513

UGYES kifutó fiut keresek Ferenczy Zsolt és Emődi János rádió szaküzletre, Rakóczi-u. 11. 15

Rikkancsokat fix fizetéssel feveszünk. Jelejtenkezi a Néplap expedíciós osztályán

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.